

4. SEPTEMBER 2023

BESKRIVELSE AF FREDSKOVSAREALER SAMT OVERDREV I FORBINDEKSE MED RÅSTOFINDVINDING VED RUGÅRDEN

UDARBEJDET AF LASSE STIG BOSSEN - MOLS CONSULTING – NATUR & MILJØ APS
FOR NYMØLLE STENINDUSTRIER A/S

Indledning

I Afgrænsningsudtalelse til miljøvurdering af råstofvindings-projekt på matr. nr. 3a og 11f og del af matr.nr. 11e Glatved By, Hoed i Norddjurs Kommune, har Region Midt nedsat krav til undersøgelse af afstandskrav til omkringliggende fredskovsarealer samt et beskyttet overdrev. Arealerne er undersøgt ved besigtigelse henholdsvis den 17 og 21 august 2023 samt ved luftfototolkning. Arealerne inddeles i følgende delområder:

- FREDSKOV NORD
- FREDSKOV SYD
- OVERDREV

Derudover er der blevet undersøgt for tilstedeværelse af markfirben i den aktive grusgrav i den sydlige del af projektområdet, for tilstedeværelse af løgfrø i vandhullerne nordøst for projektområdet og tilstedeværelse af flagermus i træer med hulheder inden for projektområdet.

De undersøgte arealer fremgår af kort 1 herunder.

Kort 1: De undersøgte arealer omkring projektområdet. De grønt skraverede områder markerer fredskovsarealerne, de gule markerer overdrevet, de blå markerer vandhuller og den røde markering afgrænser graveområdet, hvor den sydlige del er en aktiv grusgrav.

FREDSKOV NORD

Fredskovsområde nord består af 6,2 hektar skov, indrettet til jagt på både fugle- og hjortevildt. Bevoksningens sammensætning består af blandet løv og nål, domineret af løv med en del frugttræer og buske. Skovbrynet består af tre rækker af blandet løv. Dog domineret af vinter-eg og alm. hvidtjørn.

Det vurderes at en bræmmeafstand på tre meter og følgende graveanlæg vil være tilstrækkeligt, eftersom bevoksningen på nuværende tidspunkt er omkranset af løst befæstet vej som arealer i omdrift. De ungetræers rod udvikling vurderes derfor primært at søgt ind i bevoksningen, da kontinuerlig forstyrrelse og komprimering er ugunstige forhold.

Det ansøgte vurderes ikke at have negativ indvirkning på vildtets frie bevægelighed eller øvrige levevilkår.

FREDSKOV SYD

Fredskovsområde syd består af 8,9 hektar blandet løv, som udgør beplantning på RenoDjurs's tildækkede deponeringsområde. Bevoksningen er heget med et vildthejn samt et udvendigt hegn, hvorfor er ikke skær færdsel af vildt mellem de to arealer. Der foregår for nuværende gravearbejde i området der grænser op til arealet, med en afstandsbræmme på 3 meter samt anlæg, hvilket ikke påvirker beplantningen negativt.

OVERDREV

Overdrevet er 1.3 hektar stor og ligger lavt i terrænet. Overdrevets vestlige del er domineret af arter som alm. agermåne, slåen, liden klokke, alm. røllike, vild gulerod, hvid- snerre prikbladet perikon, blåhat, stor okseøje, håret høgeurt, høstborst, alm. torskemund m.fl. Overdrevets østlige del er domineret af ahorn, fjeldribs, alm. hyld og fuglekirsebær. Disse udgør en bræmme mellem 15 og 20 meter fra det ansøgte indvindingsområde, hvorfor det vurderes at en bræmme på tre meter samt anlæg vil være tilstrækkeligt.

Der henvises til, at der er givet tilladelse til indvinding på arealerne vest for overdrevet, mod en bræmme på 15 meter fra overdrevet og at der ikke er noget skærmede beplantning den vestlige side.

Der er observeret ynglende grævling i overdrevets nordlige del. Det ansøgte vurderes dog ikke at have negativ indvirkning på denne, eftersom den eksisterende markdrift har lignende indvirknings på dennes fødesøgningsområder.

Der er observeret et juvenil markfirben på overdrevet.

MARKFIRBEN

Baggrund og metode

Med afsæt i en hensigt om at indvinde råstoffer, i området syd for Glatvej Strandvej, er der et ønske om at kortlægge bestanden af bilag IV arten markfirben på arealet. Markfirben er beskyttet jf. habitatdirektivets bilag IV og skal derfor værnes mod forsætlig forstyrrelse. Nymølle Stenindustrier har derfor et ønske om, at opnå sikkerhed for at indvinding af råstoffer kan finde sted, uden at det har negativ indvirkning på den lokale bestand af markfirben.

Metoden til at kortlægge markfirben er en stratificeret gennemgang af egnede levesteder og solbadningsområder. Hele området inddeles i felter af 100x100 meter, hvor samtlige felter, der vurderes egnede, undersøges i 60 minutter ¹. Der eftersøges som udgangspunkt solbadende voksenindivider, dog eftersøges der også rastende og fødesøgende individer mere ekstensivt.

Overvågningsfrekvensen lyder som følger:

- Registrering af kønsmodne solbadende hanner og juvenile fra medio april til ultimo maj.
- Registrering af solbadende hunner fra primo juni til medio juli.
- Registrering af solbadende voksne dyr og juvenile i august til september.

---

¹ Markfirben *Lacerta agilis*, Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning og kortlægning.

Markfirben lever typisk på soleksponerede skrånninger, med mulighed for at søge skjul og skygge. De lever i kolonier med op til 40 individer, og lægger deres æg i løs jord eller sand, der fungerer som rugekasse.

Markfirben er vekselvarmede dyr hvis aktivitetsmønster afhænger af, hvilken kropstemperatur den har. Den tilsigtede idealkropstemperatur er ca. 35 °C. Markfirbenet vil derfor veksle mellem aktivitet og solbadning, alt efter de aktuelle temperaturforhold, afkøling mv. Der vil på solrige dage typisk være tilstrækkeligt varmt, hvorfor de derfor ofte vil søge skygge midt på dagen. Den enkelte prøvetager tager derfor løbende bestik af vejr-situationen, for at opnå et fyldestgørende feltbesøg.

Feltbesigtigelser

Besigtigelserne fandt sted hhv. 5. maj, 9. juni og 17. august 2023. Alle tre besigtigelser blev udført i solrigt vejr uden vind. Områdets nordlige del blev kun ekstensivt gennemgået, eftersom det overvejende består af landbrugsarealer i omdrift (majs), der er uegnede som levested for markfirben.

Der blev observeret flere spredte individer af adulte samt juvenile, i færd med solbadnings- og rasteaktiviteter. Der blev desuden fundet to etablerede kolonier af markfirben i mulddepoter inden for den aktive grusgrav.

Konklusion

Der er ved samtlige besøg gjort observationer, og der er en vis kontinuitet i fundstederne. Det konkluderes derfor at området udgør levested for en population af mindst to familiegrupper, samt en række gode yngle- og fødesøgningsområder. Det vurderes at den forestående graveaktivitet kan have en positiv effekt på bestanden, da der efterlades stejle skrænter med soleksponeret løst substrat, som derved udvider habitatet for markfirben.

LØGFRØ

Der er i feltsæsonen 2023 kortlagt løgfrø i to mindre vandhuller umiddelbart nordøst for det ansøgte. Besigtigelsen fandt sted den 28. juni i solrigt vejr. Begge vandhuller blev systematisk gennemgået med ketcher, dog var der enkelte områder i det sydlige vandhul, hvor dybden ikke muliggjorde færdsel i vaders. Der blev eftersøgt haletudser samt småfrøer ved feltundersøgelsen.

Begge vandhuller bærer præg af en høj grad af eutrofiering, hvilket antageligt skyldes placeringen på landbrugsarealer. Vegetationen består overvejende af svømmende vandaks og smalbladet dunhammer, som er gode næringsstofindikatorer. Det sydligste vandhul er soleksponeret, uden nævneværdig opvækst af vedplanter langs den sydlige og østlige bred. Det nordligste vandhul er omkranset af træer, og er relativt skyggepåvirket. Løgfrø yngler i rent, soleksponeret varmt vand som er fri for fisk og krebs.

Der blev ikke observeret løgfrø ved besigtigelserne. Ydermere vurderes de omkringliggende arealer ikke egnede som rasteområde for løgfrø, grundet graden af komprimering og høje indhold af store sten.

FLAGERMUS

Der blev observeret flere hule træer på arealet fra Glatved Strandvej 22 til mergelgraven. Disse blev inspiceret visuelt og der blev undersøgt for efterladenskaber efter flagermus. Der blev ikke fundet tegn på, at de hule træer i projektområdet udgør leve-, yngle- eller rasteområder for flagermus. Der blev gjort en enkelt observation, hvor et hult træ udgjorde yngleområde for fuglearten gærdesmutte. Denne er ikke fredet eller på anden vis beskyttet. Hvis disse træer ønskes ryddet, skal det jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 6 finde sted i perioden 1. september- 31 oktober.